

Народная Воля

На прастор, на шырокі разлог
Выхадзі, мой народ, грамадою...
Якуб Колас

Пейджинговую связь
редакция обеспечивает
КОМБИКОМ
пейджинг-система
(017) 222-46-51
(017) 222-46-52

Калычэнык & К°
ЗАКАЗ
СВЕТЛЫХ
ПЕЧАТНЫХ
ИЗДАНИЙ
В БЕЛОРУССИИ
И ЗАРУБЕЖЬЕМ

Погляд

Мечаслаў ГРЫБ, экс-старшыня Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь

Дакуль на Беларусі будучь парашацца правы чалавека?

На адным з чарговых сходаў

дэпутатаў Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь 13-га склікання я выступіў з дакладам "Аб парашаццях правы чалавека". Некалькі дзён да гэтага адбыліся ў нашай краіне выбары ў Вярхоўны Савет 13-га склікання. Гэта была перамога Вярхоўнага Савета 12-га склікання, апошняга яго перамога — Вярхоўны Савет 13-га склікання быў абраны. Абылося гэта пасля васьмі месяцаў палітычнай і выбарчай барацьбы.

Але, на вялікі жаль, новы Вярхоўны Савет не ўлічыў усёй складанай палітычнай і выбарчай барацьбы. Успрымліваючы перамогу свайго пераможца, пераможца не ўлічыў усёй складанай палітычнай і выбарчай барацьбы. Успрымліваючы перамогу свайго пераможца, пераможца не ўлічыў усёй складанай палітычнай і выбарчай барацьбы.

Але, на вялікі жаль, новы Вярхоўны Савет не ўлічыў усёй складанай палітычнай і выбарчай барацьбы. Успрымліваючы перамогу свайго пераможца, пераможца не ўлічыў усёй складанай палітычнай і выбарчай барацьбы.

змагаўся за правы чалавека. А Лукашэнка, які наогул і сам Вярхоўны Савет, які ў апошні час усе ж стаў не падпарадкавацца прэзідэнту, а выказаў свае погляды на палітычны і эканамічны падзел і талды прэзідэнт вырашыў пазбавіцца ад Вярхоўнага Савета наогул і для ўвядзення ў зман насельніцтва і суверэнітэту.

У Вярхоўнага Савета 13-га склікання, як у свой час і Вярхоўнага Савета 12-га склікання ў 1995 годзе, не знайшлося ні сіл, ні мудрасці, каб не прымаць рашэння аб правядзенні рэферэндуму, які нічога значыць для нашай грамадства не прынес, а толькі палітычны раскол і на дзве часткі — прыхільніц прэзідэнта і людзей, якія не згодны з ім і яго палітыкай.

Увядзенне ўсеагульнага выбарчага права абавязвае нас прымаць рашэння аб правядзенні рэферэндуму, Вярхоўны Савет пачаў тлумачыць людзям неабавязнасць і незаконнасць выбарчых, унесеных на рэферэндум, а да работы гэтай была не актывна, а таму спыніў палман і практычна захапіў уладу прэзідэнт — не ўдалося.

Зваротнае да тэатрычнай палітыцы тэатрычнай палітыцы, нікога не хацелі абавязваць, нікому не робілі ніякіх папярэдніх, але прашу адным — не забывайцеся на свае памылкі і іграйце ў палітычны разнабэр, не распусціўшыся па розных сутках, бо гэта ніколі не наблізіць нас да перамогі. З вярхоўнага жалеж вылучыліся скажаны аб гэтым таму, што больш душа, абавязвае сэрца крывіць ад таго, што няма лад у нашым дэмакратычным руху, няма належнага паразумення і адзінства хваля б у асноўных накірунках нашай дзейнасці. Адсутнасць паразумення і аб'яднання агульных дзеянняў ужо прывядае да ўсталявання аб'яднання і паразумення і стагоддзя правы і свабод чалавека. Амбіцый дэпутатаў фракцыяў, дэмакратычных палітычных партыяў, рухаў, асобных палітыкаў нікому не патрэбны, таму што яны ўмацоўваюць не дэмакратычны рух, а таталітарызм. Каб утвараць у гэтым, нікому не трэба хапіць, ні да кога не трэба звяртацца, іржава толькі спыніцца і стагоддзя паглядзець навокал на нашы агульныя дзеянні ў 1995—1997 гадах, і гэта будзе дастаткова.

Але вернемся да тэмы размовы. У дзяржаўна-ўладнага падзел улад на заканадаўчы, выканаўчы і судова-застанова толькі на паперы ў назве артыкулаў, а фактычна ўсе зведзены да нуля. Не ўспрымліваючы ніводнай з гэтых дзяржаўных улад, прэзідэнт узвысіў сам сабе над усёй дзяржаўнай уладай і непасрэдна падпарадкаваў сабе ўсе галіны ўлады — заканадаўчую, выканаўчую і судавую.

У заканадаўчым плане дэкрэты ды указы, якія наасупераж усяму адміністрацыя раней прынятыя законы, нярэдка надаюць зваротную сілу сваім прававым нормам, якія абязбарваюць становішча грамадзян, якім нярэдка прыходзіцца адказваць за тэа дзеянні, што адбываліся яшчэ да прыняцця таго ці іншага дэкрэта, калі такіх дзеянняў не з'яўляліся правапарушэннем. Выдадзены дэкрэты не адпавядаюць патрабаванням прэзідэнцкай Канстытуцыі 1996 года. Складзены ўтвараюцца, што для сённяшняй краіны рэспублікі ніякай канстытуцыя не патрэбна — нават таа, якую самі незаконна працягвалі і на якую любіць спасылацца.

Складзены ўжыванне, што чым больш парашацца правы чалавека, тым больш ідзе бальніцы ад тым, што яны выконваюцца. Паралельна існуюць: краіна, якая знаходзіцца ў Еўропе, мае свае межы, ні з кім не ваюе, не выдэ вясенніх дзеянняў і ўнутры рэспублікі, мае Канстытуцыю, і не аду, кіруюцца ў многіх дэкрэтамі ды указы прэзідэнта. Гэта ўнікальны выпадак не толькі нашых дзяў, але ўсяго дзяўштата стагоддзя. Такага дзяржаўнага прымытызму свет яшчэ не бачыў. Застанься як быццам над дзяржаўнымі ўладамі, прэзідэнт непасрэдна кіруе імі разам і паасобку. Напрыклад, законам, які ён падпісаў 30 красавіка 1998 года і які называўся "Аб кантраліраванні камісіі Рэспублікі Беларусь па выбарах і правядзенні Рэспубліканскіх рэферэндумаў", з дзяўштата членаў камісіі шчыра значаюцца прэзідэнтам і столькі ж аб'яўляюцца Саветам Рэспублікі Нацыянальнага Сходу, прызначанага прэзідэнтам. Старшыня ЦВК назначаны на месніска старшыню ЦВК непасрэдна ўзначальвае з прэзідэнтам.

Пры аднаўляваць колькасці галасоў рашучым лідэрамі галасе старшыняў прэзідэнта і ён у любі час можа зваліць утвараюцца на права чалавека з пасады. Атрымліваюцца, як у той жа час: сам падпісвае указы, сам выдае дэкрэты ды указы, сам іх парашае, сам прызначае чалавека, які павінен кантраліваць выкананне гэтых законаў асносна значаюцца правы чалавека і які адначасова павінен асабіста мяне падпарадкавацца.

(Заканчэнне на 2-й стар.)

Виктор МАНАЕВ:

"Талант нужно отдавать..."

Любимец публики Виктор Манав, известный актер Национального академического театра имени Янки Купалы, после августа этого года изменит свой репертуар. В связи с собственным сорокалетним юбилеем. Манав в лету принципиальные и громкие комсомольские обязанности актера. Навсегда, вслед за комсомолом. Микита Зноск из "Тутэйшых" (тоже отмеченный Госпремией) и Ян Губач из "Идиоты", вдохновленные режиссером Николаем Пинигиным, вообще посмеялись бы над прошлой манавской обязанностью, до такой степени он, Манав, разжег обоим своим персонажам, восхитительно выявляя их великодушное приспособленчество и подчиненность обстоятельствам. Накануне собственного сорокалетия Виктор Манав сыграл Нормана в спектакле "Костюмер", несколько ролей в "Инициальном театре Евгения Мирошниченко", принял участие в антрепризном спектакле "Арт" и, выходя в роли французца Ивана, едва ли не впервые в жизни разговаривал на сцене по-русски...

"После этого августа, — сказал Виктор Манав, — я перехожу на новые роли... К стати было бы спросить, на какие, но у актера, даже у заслуженного артиста Беларуси Виктора Манавца, роли только те, которые ему дают... Какая роль достанется ему завтра? Что он вообще думает по поводу перемен? Хотел ли он их?"

Про судьбу

— Я верю в судьбу. И когда случается испытание не только человеческое, но и творческое, я... делаю выводы. Творчество и жизнь, по существу, это одно целое. Мы все время думаем, что можем поменять обстоятельства и личностно себе кажущуюся мелочью. А о людях в этих обстоятельствах кто думает? Поэтому не все перемены — к лучшему. Как после насилья выйти на сцену и повествовать о любви? О другом ведь нет смысла...

Судьба, даже когда она не милостива, я не принимаю без веры, без обязанности, без Бога. А Бог есть любовь... Пусть бы и судьба была ею...

Мое творческое испытание — спектакль "Костюмер". Как только у моего Нормана выросли крылья, их пришлось сложить, потому что спектакль закрыли — сэрэ Дзюно (то есть Николаю Николаевичу Еременко) доктора категорически запретили умирать из вечера в вечер. Правда, судьба забывает, чтобы в моей жизни не было крайностей типа "только этим живу, только этим дышу". Мой "Костюмер" — шестистот лет странич пьесы — бездна физических усилий... В финале, скажем, когда мой герой кричит и впадает в ярость, я должен точно отсчитывать на это действие пять секунд, потом шаг вправо и влево и контролировать себя так, как приказал режиссер Николай Пинигин. Был случай, когда на спектакле сильно закружилась голова, и я на секунду-другую потерял сознание. Признаюсь, испугался. Стал анализировать. Дал себе зарок: не увлекаться. Потому что так увлеченно готовишься... к смерти на сцене — это патология, а не актерское мастерство.

Про порядок

— А еще говорят, что в чудесном сохранении внутреннее равновесие! В жизни нам недостает порядка и смысла, так, может, порядок на сцене — в произведении, в режиссуре — может, этот художественный порядок даст возможность упорядочить жизнь артиста? Жизнь есть суета, суета сует, вдоворот, в котором мы тонем, а то, за что хватаемся, — вещи, философские системы, даже люди, — хаотическое, текучее, случайное... Меня держит в жизни профессия. Я не выбирал, не искал. Я ничего другого делать не умю. Говорят, талант. Но талант, по Евангельской притче, надо отдавать. Чем больше отдаешь, тем больше получаешь взамен. И я получаю — зал режиссера просто питает и на ноги ставит (особенно, когда выходишь на сцену с температурой). Но разве можно приказывать себе, мол, вот буду отдавать! Это какое-то подсознательное действие...

Как наводить порядок в квартире, в книгах, так должен наводить порядок в душе: она хорошо приводится в порядок чтением Библии. Но как долго надо было бороться с беспорядком и несоразмерностью, чтоб эту истину понять...

Про коллег

Недавно мы — то купаловское поколение, которое критики называют "звездным" (не путать со "звезданутым"), — поняли, что сегодняя нам — Беловосхитик, Гарбух, Лабубу, Давыдыч, Сидорович и тем, кого не называл, — сегодняя нам столько же, сколько было Давыдович, Захаревич, Гарбуху, когда мы только пришли в театр! Они были для нас беспорядными авторитетами и мастерами, у которых было чему поучиться. Всприглядку, конечно, потому что наставничество как таковое в Купаловском театре не практикуется. Мы учились любить театр, наблюдать, как они относятся к своему делу. Как Гарбух примиряется, даже теперь, когда это... не модно. Как накладывает тон, как делает фактуру лица, — этому не научишься. Это как... актер — или он есть, или его нет. А я же еще помню Ростислава Янковского в "Макбете"! Учился тогда в девятом классе и, как теперь помню, собирая с одноклассников по рублю, чтобы всех отвести в Русский театр и показать то, на что стоило посмотреть. Таким же самым образом волил их на "Забить Герострата!" в Купаловский театр — сначала сам смотрел, оценивал, а потом даже учителя соблазнил побыть с нами вечер-другой в зрительном зале...

Хорошо, что драматический театр не делится на солистов и кордебалет или хор. Одно дело, когда роль на шестнадцать страниц, когда за чистой фактурой формы надо следить и следить! Другое дело — эпизоды, где должен показаться в сочетании внешнего и внутреннего, выявить его концентрированно, изобразить человека рельефно. Думаю: а чем он озабочен, отоглашен? Это не внешнее действие, а внутреннее. Спрятанное. И когда его уверенно напускаешь, то... делай и будет получаться! И так убедительно! Не потому ли в последние время я так полюбил радио? Понимать легким сказки в "Калычэнык" — такая радость! А какая тренировка: приходишь за пять минут до эфира, тебе дают текст, и тебе одному надо сыграть пять персонажей. Быстренько. А какие хорошие передачи достались мне в наследство от Юры Аверьянова (трагически погибший актер Купаловского театра. — Авт.). Та же самая "Терра гармония" с интонацией доверчивой беседы: мое отношение к композитору, например, может помочь обратить чье-то внимание на его произведения. Телевидение основано на суете. Хотя я и жду, можно ли будет сделать на телевидении что-нибудь такое, чего нельзя сделать в театре. Хотя то, что делаю в театре, дороже всего. В театре даже за ошибки не надо наказывать, им надо сочувствовать. Может, так должно быть и в жизни? В жизни побеждает не тот, кто рассуждает, а тот, кто любит. Так, от любви может быть больно, но кто решил, что больно быть не должно? Может, так и в театре... должно быть? Чтобы потом выйти на сцену и повествовать о любви. Потому что о другом нет смысла...

Про Купаловский театр

— Я и теперь не на каждый купаловский спектакль осмелился бы пригласить друзей. По разным причинам. Нашим спектаклям, например, ощутимо не хватает формы, в которой может определяться и существовать театральное искусство. Форма "Кровавой Мери", которую придумал Саша Гарбух, отлично наложилась на мое "кукульное" восприятие (Виктор Манав учился на актера театра кукол. — Авт.), а я и хотел бы иногда взять кукулу в руки... Может, из кукульного театра я взял форму существования многих своих персонажей, — они иногда нелепые, немного суетливые, то заторможенные, медлительные, то суетливые, но в движениях что-то от марионетки...

Хорошо, что драматический театр не делится на солистов и кордебалет или хор. Одно дело, когда роль на шестнадцать страниц, когда за чистой фактурой формы надо следить и следить! Другое дело — эпизоды, где должен показаться в сочетании внешнего и внутреннего, выявить его концентрированно, изобразить человека рельефно. Думаю: а чем он озабочен, отоглашен? Это не внешнее действие, а внутреннее. Спрятанное. И когда его уверенно напускаешь, то... делай и будет получаться! И так убедительно! Не потому ли в последние время я так полюбил радио? Понимать легким сказки в "Калычэнык" — такая радость! А какая тренировка: приходишь за пять минут до эфира, тебе дают текст, и тебе одному надо сыграть пять персонажей. Быстренько. А какие хорошие передачи достались мне в наследство от Юры Аверьянова (трагически погибший актер Купаловского театра. — Авт.). Та же самая "Терра гармония" с интонацией доверчивой беседы: мое отношение к композитору, например, может помочь обратить чье-то внимание на его произведения. Телевидение основано на суете. Хотя я и жду, можно ли будет сделать на телевидении что-нибудь такое, чего нельзя сделать в театре. Хотя то, что делаю в театре, дороже всего. В театре даже за ошибки не надо наказывать, им надо сочувствовать. Может, так должно быть и в жизни? В жизни побеждает не тот, кто рассуждает, а тот, кто любит. Так, от любви может быть больно, но кто решил, что больно быть не должно? Может, так и в театре... должно быть? Чтобы потом выйти на сцену и повествовать о любви. Потому что о другом нет смысла...

Жанна ЛАШКЕВИЧ.
Фото Евгения КОКТЫША.

Жанна ЛАШКЕВИЧ.
Фото Евгения КОКТЫША.

Жанна ЛАШКЕВИЧ.
Фото Евгения КОКТЫША.

3 пачатку года рыночные курс доллара США да белорусскага рубля ўзрос у 1,8 раза

За прайшоўшыя два тыдні (20 ліпеня — 2 жніўня) курс доллара США да беларускага рубля прыкметна павысіўся на ўсім сегменце валютнага рынку. Літарм росту стала каштоўка долара да беларускага беларускага рубля на пазабіржавым рынку — 7,1 працэнта (з 69,000 — 71,000 да 74,000 — 76,000 рублёў). На 6,3 працэнта (з 59,000 — 60,500 да 63,000 — 64,000 рублёў) падаражэў долар на "чорным" рынку навунай валюты. Адначасова ў абменных пунктах камерцыйных банкаў курс долара павялічыўся на 2,3 працэнта (з 53,000/57,000 — 57,500 да 57,000/58,300 — 58,500 рублёў).

На Мінбанкаўскай валютнай біржы за аглядаемы перыяд долар павысіўся ў шне на 5,5 працэнта (з 39,800 да 42,000 рублёў), нямецкая марка — на 6,0 працэнта (з 22,270 да 23,600 рублёў), расійскі рубель — на 4,4 працэнта (з 6,400 да 6,680 рублёў). Кошт украінскай трышты заставіўся на ўзроўні 30,700 рублёў.

За ліпеня гэтага года біржавы безаняўны курс долара ўзрос на 11,4 працэнта, пазабіржавы безаняўны — на 10,3 працэнта, банкіўскі навунай — на 11,1 працэнта, "чорны" навунай — на 6,3 працэнта.

За сем месяцаў 1998 года пазабіржавы курс долара павялічыўся на 81,4 працэнта, біржавы — на 36,6 працэнта, "чорны" навунай — на 60,8 працэнта, банкіўскі навунай — на 50,9 працэнта.

Незалежная экспертыза

Дзе ж гэты казачны рай?

Калі чытаеш даклад Міністэрства статыстыкі і аналізу аб рабоце народнай гаспадаркі ў першым паўгоддзі, дык адчуваеш такое, нібы трапіў у нейкую казачную краіну Беларусь, дзе з кожным месяцам жыццё людзей становіцца ўсё больш шчаслівым і зможным, дзе паскоранымі тэмпамі будучыя змяняй рай. Вось пачайцеся. На старонцы 72-й даклада Мінстата напісана: "Прадпрыемствамі грамадскага харчавання ў студзені — чэрвені 1998 года рэалізавана прадукцыя... на 40,8% больш, чым у студзені — чэрвені 1997 года". У перакладзе на жыццёвую мову гэта азначае, што сёлетня ў сталюках людзі з'елі амаль у паўтара раз больш розных прысмакаў, чым летась. Калі вернецца гэтай лічбе, дык наведвальнікі ў сталюках і кафе цяпер віруць ужо па два салаты і па два другія блоды. Калі такімі тэмпамі будзе

паліпацца жыццё і далей, дык кожны праз год на абед пачне ўжо браць па чатыры салаты, два першыя блоды і тры-чатыры другія. Во якая абездзённая перспектыва.

Яшчэ больш уражальныя дагэньні ў справе пакупкі тавараў. "За студзені — чэрвень 1998 года насамрэшце праддзяна спажывачыя тавары і аказана пільны паслуг... больш чым у студзені — чэрвені 1997 года ў два разы", — чытаю на старонцы 69-й. Ачухавцеся, які рост! Гэта значыць, што калі нехта летась купіў адзін тэлевізар і адну пральную машыну, дык цяпер ужо прыбавіў яшчэ два тэлевізары і дзве пральныя машыны. Калі гэтыя тэмпы захаваліся, дык у наступным годзе ён купіць яшчэ чатыры тэлевізары і чатыры пральныя машыны і ў сям'ю ўжо будзе гэтых рэчэй па шмат штук.

А чаму б і не купляць, калі зарплаты і пенсіі растуць астраімнічымі тэмпамі. Так, у дакладзе Міністэрства статыстыкі і аналізу гаворыцца, што намінальная сярэднемесячная зарплата ў студзені — чэрвені 1998 года ў параўнанні з такім жа перыядам мінулага года ўзрасла ў два разы. Пенсіі таксама падвоіліся. А пачаўшы ў многіх кватэрах ўжо забіты шыкоўнымі рэчамі, дык людзі аддаюць свае грошы ў банкі, дзе назіраюцца вялікі прырост грошавых абарожэнняў трымаліся. З 1 студзеня яны выраслі на 24,9%. Напэўна, яны аддаюць лішнія грошы на новыя "Мерседэсы" сабе і сваім дзеям.

Вось такое зможнае жыццё малое статыстыка. Закрываеш даклад, глядзіш у вакно, і казка знаёма. Бо за ім зусім іншы малюнак. Якую ж трэба мець фантазію, каб нашу рэчаіснасць адлюстравалі такімі фарбамі!

Андрэй РУСАКОВІЧ.

Так і казалі...

"Нам демократия надо, когда человек работает, получает хоть какую зарплату, чтобы и хлебушка купить, молочка, сметаны, творожку, иногда кусочек мяса, чтобы накормить ребенка, и так далее. Ну, с мясом уже давайте — летом много есть не будем".

(Из беседы А.Лукашенко с рабочими Минского автомобильного завода, 28 мая 1998 года.)

Газета — чытач

Да сустрэчы ў пятніцу

Наступны нумар "Народнай волі" выйдзе ў пятніцу, 7 жніўня.

У чацвер — планы на выхад.

Рэдакцыя газеты "Народная воля".

Перестало биться пылающее сердце белорусского правозащитника Алексея Филипченко

"Он любил людей. И вот его сердце вспыхнуло огнем желания спасти их. И вдруг он разорвал себе грудь и вырвал из нее свое сердце и высоко поднял его над головой. Оно пылало так ярко, как солнце, и ярче солнца, и весь лес загорелся, освещенный этим факелом великой любви к людям, а тыма разлетелась от света и там, глубоко в лесу, брожащая, пахла еловой смолой".

Летом 1998 года пылающее сердце Алексея, рассеянное окружающим миром, стало в центре Европы реальностью. На Беларусь, как и на родину Данко, пришла тяжелая пора — люди стали уходить из жизни один за другим. Веселые, жизненные, смеющиеся белорусы, как и соплеменники Данко, пали духом. "Страх родился среди них, сковал им крепкие руки".

Повзвиг Данко повторил 8 июля 1998 года в Новополоцке 48-летний Алексей Филипченко. Пламя от трех литров бензина, которые Алексей вылил на себя, подожгло выше деревьев, окружающих городское здание суда. Правозащитник Филипченко освятил собою путь людям.

"Гордый смелым Данко кидал радостный взор на свободную землю и засмеялся гордо. А потом упал и — умер". Пылающий Алексей Филипченко стоял молча и лишь с укором взирал на окна новополоцкого здания Фемиды с замершими в

них каменными судейскими лицами. И молча упал на землю.

Но еще целых 23 дня билось в груди борца его пылающее сердце. Умер Алексей Иванович в последний день июля. Умер, как и Данко, вечером на закате, ничего не прося в награду от людей, во имя спасения которых сжег себя. Однако смерть народного защитника Филипченко не будет напрасной. Белорусы, как и ашкенов-

важно информативно по мінскаму тэлефону: 223-76-71. Спецыялісты рыбакоў апераўіўна выязджаюць у крытычныя месцы. У дзень, калі я звянуў, рыхтаваўся дэсант на раку Бесыдзь, дзе зафіксавана гібель сома, каб ратаваць гэту каштоўную рыбу.

Спецыялісты таксама лічаць, што нягледзячы на вялікі мор, запасы рыбы могуць быць хутка адноўлены.

Яўген ТАУТЭНЬ.

Яўген ТАУТЭНЬ.

Навука на Беларусі будуе парашацкія правы чалавека?

Погляд

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Уся выканаўчая ўлада, пачынаючы са старэйшай Савета Міністраў і заканчваючы кіраўніком адміністрацыйнага раёна, назначэнне прэзідэнта або ўдзялення з ім. У раёнах ёсць адміністрацыі, ёсць выкамы і раёны Савет дэпутатаў, але якая роля належыць выкананам і Саветам дэпутатаў? — шэраг нават скажаць. Усе старэйшы суды, пачынаючы з верха і да самага нізу, зацягваюцца асабіста прэзідэнтам.

Канстытуцыйны суд пасля рэфэрэндуму паліправаваўся прэзідэнтам — палова з дванаццаці судзяў, уключаючы старэйшага, прызначэння прэзідэнтам, другая палова — Саветам Рэспублікі (восемь частка якога таксама прызначэння прэзідэнтам), і тым не менш колькасць устаноў, якія могуць звярнуцца ў Канстытуцыйны суд, рэзка абмежавана, грамадзяне такога права не маюць, а сам суд пабудаваны права ўбудаванне справу па сваёй ініцыятыве.

Ходзяць упартыя чуткі, што ўжо прынятыя час большасці міністраў Рэспублікі Беларусь кожны месяц атрымліваюць дадатковую плату да свайго асноўнага заробку ў выглядзе "асобных канвертаў з замежнай валютай". Шкава было б даведацца, адкуль бярэцца гэтыя грошы, бо бюджэтам яны не прадугледжаныя, за што і на якой падставе робіцца гэтыя валютныя дапаўненні, чаму яны выдзяляюцца тымі, якіх у замежнай валюты? Хачелася б наглядзець, што такую дапаўненне атрымлівае міністр ССРСР у савецкай сталінскай час, чым гэта скончылася для іх — усім двом годаў.

Пры такой сістэме дзяржаўнай улады адбываецца рэзка абмежаванне свабоды сродкаў масавай інфармацыі. Дзяржаўная мапа, якая ў СМІ ўскладніла іх становішча. Указвае бліжэйшыя іх забароняюць інфармацыю іх унутры рэспублікі, так і праз яе межы. Фактычна незалежная СМІ сталі аб'ектам усёй дзяржаўнай цензуры, адміністрацыйнага праследвання і іх закрыцця. Паралельна з адміністрацыйнага мерамі кіраўніцтва дзяржавы праводзіць актывізацыю і грубую кампанію фізічных нападаў на журналістаў, іх запалоўванне. Усё гэтае і многае іншае пазбавіла беларускае насельніцтва аб'ектыўнай інфармацыі аб сваёй рэспубліцы, аб эканамічных, палітычных, культурных і іншых падзеях. Дзяржаўная СМІ выкарыстоўваючы не з палітычных пазіцый, а для дыскрэдытацыі апазіцыі, удзяліла дэманстрацыі, незалежнага сектара і незалежных СМІ, а таксама для распаўсюджвання прапаганды, прапушчанае каўскай паўліскай прапаганды.

У лютым 1995 года прэзідэнт, звяртаючыся да работнікаў дзяржаўнага радыё і тэлебачання, адзначыў: "У нас ёсць свабода пэчаты, і журналісты імеш права падтрымліваць любыя мерныя... Но гэсць ёсць адно ное... Вы робіце гэта на дзяржаўнай тэлевізійнай ці радыё-компаніі. Пачынаючы на тэлеканале, і вы абавязаны вас не дэлаць для блага нашэго дзяржаўнага... Журналісты не дэжны ўдзяляць в іграх "большой палітыкі". Гэта значае пэўную забарону на крытыку дзяржаўнай палітыкі.

Кантроль з боку ўлады за прасой ажыццяўляецца праз дзяржаўнае радыё і тэлебачанне, пазбавіўшы службы распаўсюджвання, праз праследванне і запалоўванне як асобных журналістаў, так і цэлых выданняў.

Беларускі ўрад імкнецца ўзяць пад свой кантроль дзейнасць незалежных структур і грамадскіх аб'яднанняў. Для гэтага выкарыстоўваюцца розныя падыходы, у тым ліку і неабгрунтаванае павышэнне арэнднай платы, аднабоковае скасаванне арэндных дагавораў, правядзенне нспыльных праверак, прымяненне штрафных санкцый і г.д. Напрыклад, 19 сакавіка 1997 года прадстаўнікі Савета бясспрэчна, які ў аддзяленні з заканадаўствам маюць права правярць дзейнасць грамадскіх аб'яднанняў, паведамілі аб праверках фонду "Дзесяць Чарнобыля", Цэнтра стратэгічных ініцыятыў "Усход-Заход" і Беларускага альянсу фонду Сораса. Чым скончыліся гэтыя праверкі, усім добра вядома. Гэтыя пазіцыі правядзіння ў адносінах да палітычных партыяў.

суп'яна абмежаванне правы на свабоду слова і слова. Гэтым дэкрэтам ён імкнуўся аслабіць эфектыўнасць дэманстрацый, не дазваляючы ім праводзіць прымаць у дэле ў асобных. Калі асноўная палажэнні дэкрэта №5 супярэчаць сусветным нормам аб правах чалавека на свабоду слова, Канстытуцый і заканадаўства Рэспублікі Беларусь, яны выкарыстоўваюцца, і многія грамадзяне адчулі гэта на сабе.

Арганізацыі дэманстрацый і мітынгаў практычна не могуць выканаць цэлы шэраг патрабаванняў дэкрэта і ў любы час могуць быць прынятыя да адміністрацыйнай ці нават да кримінальнай адказнасці, і ніхто не зможа абараніць іх — ні суд, ні адвакат. Справа дайшла да таго, што міліцыя дазваляе права на дэманстрацыю, каб не пачаць дэманстрацыю, каб не дапусціць апошняй (правасуднае затымненне). Такім чынам, была сарвана дэманстрацыя, заплачваная на 14 краўніка 1997 года, калі міліцыя акружыла месца збору дэманстрантаў і затым усе, хто, па іх разуменні, мог прыняць ўдзел у дэманстрацыі, нават непэўна-дэманстрацыя. Многія з затымненых знаходзіліся ў нявольніцкіх пад'ялах, а потым былі вызвалены без усякага права ўдзялення ім абнавачанняў. Адміністрацыя школ дэпартаваў, каб яны падарэзалі вучняў і ў іх башках, што падчас прадэмнай дэманстрацыі не пэўна выхадзіць з дому, у вяршышх навукальных устаноў і тэхнікумаў на гэты час назначаны заняты, нават талы, калі прадэмнае мітынгаў ці ішэцкіх прызоўніц на выхадны дзень. За ўдзел у дэманстрацыях, мітынгах студэнты выключваюць з навукальных устаноў з "воучым білетам".

1 мая 1998 года, калі сацыял-дэмакраты прынялі ўдзел у дэманстрацыі і мітынгі, прысвечаныя гэтай намі, але пайшлі не разам з камуністамі-чыжнішамі, а асобнай калонай, выкаваючы свае адносіны да ўрада і прэзідэнта, міліцыя затымала 11 чалавек на чале са старэйшай партыі Міхаілам Статкевічам. Усіх ішэцкіх вывезлі папарэда-жыванне, другіх арыштавалі на тэрыі да трох сутак, якія яны ўжо абдылі да суда. Але канонае патрабаванне М.Статкевіча і ішэцкіх дазваляць пры разглядзе справы карыстацца паслугамі адваката прыстава да таго, што іх прызначылі неапраўдана і за адсутнасцю ў іх дэманстрацыі на афіцыйна змог толькі 13 лютага ў прысутнасці следчага і адваката. Андрэй Клімаў адмовіўся даваць паказанні да таго, пакуль Вярохуны Савет 13-га склікання не дасць згоды на прызначэнне яго да кримінальнай адказнасці. Яму прад'яўлена абвінавачанне аб прысваенні больш за два мільярд рублёў бюджэтных сродкаў і акцыяўныя будаўніцтва без належна аформленай ліцэнзіі. Адвакат Клімава сцяраджае, што будаўніцтва без ліцэнзіі ялося пры гды таму, а ў апошні час усё рабілася на законных падставах. Выкаікае абласнае сумненне ў адваката і абнавачэнне ў прасваенні сродкаў. Усе хадзіліны адваката, палітычных партыяў і грамадскіх рухаў аб змяненні А.Клімава меры стрымання не далі станоўчых вынікаў.

Ужо больш за паўгода незаконнае аўдыяскае судовае справа па высылцы з кватэры сям'і прэзідэнта Вярохуна Вярохуна Сямёна Домаша і сям'ю яго дзяцей.

36 сакавіка п.п. 1 чэрвеня адбываўся судовы працэс па справе 43-гадовага прэзідэнта АТО "Пуш" Аляксандра Пушкі, арыштаванага па просьбе беларускіх дэле паляскай паліцыі 23 снежня 1997 года. Як вы ведаеце, разглядаюцца справы, скончыўся на карысць Пушкі.

Утрымліваючы за кратамі 73-гадовай даччы Герой Сацыялістычнай Працы кіраўнік АТ "Рассвет" Васіль Старавайта і былы міністр сельскай гаспадаркі і харчавання Васіль Лявонаў, якая, дарчы, затымлівалі не супрацоўніцы міліцыі, КДБ, а служба бясспрэчна прэзідэнта. Ужо асуджаны дачка і зяць Васіля Старавайта, чакаючы новай абвінавачвання і новай судовай працэсы.

сцяраджаючы, што палсудны абмяжоўваў палітыку краіны, (але ў чым гэта заключалася, скажаць не могуць) ці тое, што палсудны крытычна выказаўся ў бок прэзідэнта.

3 мая 1997 года прэзідэнт выдаў дэкрэт аб дзейнасці адвакатаў і натурасуду, якім поўнашча была ліквідавана незалежнасць адвакатаў ад урада. Гэтым дэкрэтам была скасавана прыватная адвакатура, і ўсіх адвакатаў прымушлі пайсці ў калектывны адвакатат, аднак большы адвакатат адвакатаў адвакатаў у калектывны адвакатат, у асноўным тым, хто абраны палітычным палсудным. Мне адмовілі ў выдачы ліцэнзіі на адвакатскую дзейнасць за ўдзел у дэманстрацыі ўладамі дэманстрацыі, прысвечанай трэцяй галавіне прыняцця Канстытуцый Рэспублікі Беларусь. Гэта адваката абнавачэнне не змог атрымаць ні адзін суд нашай краіны, нават Вярохуны суд Рэспублікі Беларусь, таму што на гэты час незаконна яны атрымалі непасрэднае ўказанне зверху.

Міністр юстыцыі адмовіў у выдачы ліцэнзіі на адвакатскую дзейнасць былому Генеральнаму пракурору Рэспублікі Беларусь Васілю Капітану. 2 чэрвеня гэтага года спецыяльная камісія Мініста па прыказе зверху адарала ліцэнзію на адвакатскую дзейнасць у выдмога ў нашай краіне і далёка за яе межы абаронцы палітычных затымненых і асуджаных Гэры Паганілы, які выказаўся так: "Праваабаронцы сённяшняй улады непатрэбны. Улада пэўна рэбав адвакат паслугі, некаваліфікаваны і нспусленны. Аднак наўрад ці гэтыя якасці будуць карыстацца попытам у кліентаў, сярод якіх усё больш людзей, чыя правы парушае менавіта дзяржава". Маркую, што нічога не трэба даваць да гэтага выказвання, бо ўсё скасавана, дакладна. У апошні час асабіста ўвага з боку ўлады надаецца поўнаму кантролю за дзейнасцю маладых палітыкаў, якія не пагаджаюцца з палітыкай прэзідэнта, што цягне за сабой не абгрунтаванае на законе ўбудаванне кримінальных спраў і асуджэнне маладых людзей. Яны прыклад, добра вядомы ўсім судовай справе 19-гадовага Аляксея Шмалюка, 16-гадовага Вадзіма Лявоніча, утрыманыя за кратамі два месяцы дзітра "Маладога фронту" Паўла Севярынца ды іншых маладых палітыкаў.

Сённяшні рэжым не пакідае свабоды ўвагі дэпутатаў Вярохуна Савета, прадпрымае малышча, камерантэу ды іншых людзей, якія маюць свае погляды на паліцыі, што абнававаюцца ў Беларусі. 11 лютага быў арыштаваны дэпутат Вярохуна Савета 13-га склікання Андрэй Клімаў, які ў знак пратэсту адраў пэўна палатноў, але аб'явіў, што афіцыйна змог толькі 13 лютага ў прысутнасці следчага і адваката. Андрэй Клімаў адмовіўся даваць паказанні да таго, пакуль Вярохуны Савет 13-га склікання не дасць згоды на прызначэнне яго да кримінальнай адказнасці. Яму прад'яўлена абвінавачанне аб прысваенні больш за два мільярд рублёў бюджэтных сродкаў і акцыяўныя будаўніцтва без належна аформленай ліцэнзіі. Адвакат Клімава сцяраджае, што будаўніцтва без ліцэнзіі ялося пры гды таму, а ў апошні час усё рабілася на законных падставах. Выкаікае абласнае сумненне ў адваката і абнавачэнне ў прасваенні сродкаў. Усе хадзіліны адваката, палітычных партыяў і грамадскіх рухаў аб змяненні А.Клімава меры стрымання не далі станоўчых вынікаў.

Ужо больш за паўгода незаконнае аўдыяскае судовае справа па высылцы з кватэры сям'і прэзідэнта Вярохуна Вярохуна Сямёна Домаша і сям'ю яго дзяцей.

36 сакавіка п.п. 1 чэрвеня адбываўся судовы працэс па справе 43-гадовага прэзідэнта АТО "Пуш" Аляксандра Пушкі, арыштаванага па просьбе беларускіх дэле паляскай паліцыі 23 снежня 1997 года. Як вы ведаеце, разглядаюцца справы, скончыўся на карысць Пушкі.

Утрымліваючы за кратамі 73-гадовай даччы Герой Сацыялістычнай Працы кіраўнік АТ "Рассвет" Васіль Старавайта і былы міністр сельскай гаспадаркі і харчавання Васіль Лявонаў, якая, дарчы, затымлівалі не супрацоўніцы міліцыі, КДБ, а служба бясспрэчна прэзідэнта. Ужо асуджаны дачка і зяць Васіля Старавайта, чакаючы новай абвінавачвання і новай судовай працэсы.

100 тысяч насельніцтва. Маюцца толькі дзве тэрмы з камерным утрыманнем асуджаных, астатнія ўтрымліваюцца ў калоніях, разлічаных на 1500—2000 чалавек. Калі 18 тысяч зняволеных асуджаных ад аднаго да трох гадоў, многія пазбавлены волю за назначэнныя злычынствы. У сярэднім перапоўненасць калоній у цэлым складае 38 працэнтаў, а калоній, у якіх утрымліваюцца зняволеныя за цяжкія злычынствы, — 100 працэнтаў. У следчых ішэцкіх ішэцкіх ператвораны ў сродкі ішэцкіх ішэцкіх ішэцкіх ішэцкіх на ўтрымліваюцца там асоб, умова наогул страшныя. Практычна адсутнічае прэзюмпцыя невінаватасці, па рашэнні пракурора тэрмін утрымання пад вартай можа паводжвацца да 1,5 года. Па інфармацыі Беларускага Хельсінскага камітэта, да 10 тысяч зняволеных — амаль кожны з іх — хворы на туберкулёз, 463 — на СНІД.

Груба парушаюцца і сацыяльныя правы грамадзян, у тым ліку і на атрыманне пенсіі. Так, у адпаведнасці з законам аб Кабінеце міністраў Рэспублікі Беларусь, былому прэм'ер-міністру Міхаілу Чыгры была прызначана адпаведная пенсія, але, калі ён пачаў адкарыць, казавіць незадавальненне эканамічнай палітыкай прэзідэнта і працулаваўся ў замежную фірму, яму перасталі выплачваць пенсію.

Старшынню Вярохуна Савета Рэспублікі Беларусь Таравічу, Шушкевічу, Грыбу, Ша-Правасуднае, устанавіліся ў адпаведнасці з Законом аб Вярохуным Савецке, не перагледзецця, не індэксыска са студзеня 1996 года — 1 зараз складае прыкладна 1/5 часткі ад той сумы, якую належыць выплачваць. Затым тым, хто, заплюшчыўшы вочы, падтрымлівае палітыку прэзідэнта ("Дзесяць Чарнобыля", "Дзесяць Чарнобыля", прэзідэнт сваім указам у снежні 1997 года ўстанавіў пенсію ў памеры 75% ад заробатнай платы старшынню Савета міністраў.

Невыплачванне пенсій ці частковае незаконнае іх утрыманне спалучаюцца з забаронай працы пад рознымі надуманымі прычынамі і запалоўваннем работнікаў.

Вось прыкладна пералік некаторых парушэнняў правоў і свабод чалавека ў нашай краіне. Якія ж вывады можна зробіць з гэтага?

1. Урад, які так парушае правы чалавека, не мае права на існаванне, ён павінен склісаць свае паўнамоцтвы.

2. Мы, дэпутаты Вярохуна Савета, апазіцыя, павіныя законным шляхам прыйсці да ўлады і спыніць гэта прававое бязмежжа, гэты прававы Чарнобыль.

Для гэтага нам патрэбна аб'яднаць свае намаганні ў патрабаванні прэзідэнцкіх выбараў у 1999 годзе на падставе дэмакратычнай выбарчай заканадаўства і Канстытуцый 1994 года, аб'яднаць намаганні апазіцыі ў гэтым накірунку. Сёння апазіцыя кіраўніцтва дзяржавы і ўраду выяўляе — ад простага незадавальнення ішэцкіх чалавек да кіраўніцтва Вярохуна Савета, кіраўніцтва палітычнай партыі, грамадскага руху. Але ж жыла, на мой погляд, у тым, што мы, змагаючыся за адну і тую ж іштэцыю, не знаходзім паразумення паміж сабою, не кажуць ўжо пра шырокае паразуменне з прастымі людзьмі. Назіраючы за нашай ватуццёй, людзі не могуць зразумець, за кім жа ішці.

Кожны адукаваны чалавек разумее: пакуль у краіне не будзе зменшаны палітычны рэжым, ні аб якім устанавілі правоў чалавека і пабудове дэмакратычнай прававой дзяржавы не пэўна весяць размовы. Невольна з ішэцкіх сёння ў краіне дэмакратычных палітычных партыяў, нават Вярохуны Савет 13-га склікання, не могуць прыйсці да ўлады паспёшы. [Усе ішэцкія супраціўленні ў гэтым накірунку ішэцкія карысці і ўмацаванне таталітарнага рэжыму, спрыяе парушэнню правоў чалавека дзяржаўнымі ўладамі.

Мы павіны пераадолець гэтыя ішэцкія, нам патрэбна аб'яднаць усіх дэмакратычных сіл (левых, правых, цэнтрыстаў), нам патрэбна аб'яднаць нашых наамаганні накірунку да законнага прыходу да ўлады. Гэта — пагоўнае. Нам трэба зрабіць усё, каб прыгнучылі да працы ў Вярохуным Савецке ўжо затымлівае кандыдатаў у дэпутаты Вярохуна Савета, якія па выніках галасавання былі на другім месцы ў гэтых акрутах, дзе дэпутаты пайшлі працаваць у так званы Палац прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь і тых, дзе дэпутаты не атрымалі былі абранымі. Але спачатку мы павіны высвятліць з кожным з іх, ці згоды яны на такую працу. Расправаць і прыняць іх статус. Калі мы гэта зробім, тады да нас змогуць звярнуцца і тры дэпутаты, якія зараз не з намі і не з імі.

Цяжкі шлях пабудовы дэмакратычнай дзяржавы. Але альтэрнатывы гэтай намі.

Чаму не ў пашане "сонечная архітэктура"?

Вядучы даследчыкі сёння даю перавагу ў асноўным пастаўшчыкам энергіі для зямлян з'яўляюцца сонца. Справа за невялікім — навушчыца выкарыстоўвае яго сілу.

А вось тая, хто вызначае перспектывы паліна-энергетычнага комплексу Беларусі, прытрымліваюцца супрацьлеглага пункту гледжання. Яны лічаць, што найлепшым памочнікам чалавека з'яўляюцца атам, а энергія сонца, ветру, іншых нестрашчых крыніц перспектыва неспрыяльна.

Тым не менш і па другім накірунку ў краіне вядуцца пошукі пашане работ. Гэта пашане работ, навуковы семінар "Сонечная энергетыка: практычны і рэальнасць", які дзямі абдысць у Мінскім міжнародным адукацыйным цэнтры. Многія дэкладчыкі расказалі аб канкрэтных і эфектыўных распрацоўках. Шкаваць выклікалі павеладленні аб прыняццях праскавання будынкаў так званай "сонечнай архітэктуры", пра вопыт стварэння ў Беларусі геліаэлектрычных устаноў і аб канцэпцыі развіцця геліаэнагравальных сістэм.

Словам, жыццё біраз сваб, і адукаваныя ўсе новыя шляхі выкарыстання сонечнай энергіі. Шкада, што многія чыноўнікі і навушчыца зачынілі толькі на атамнай энергетыцы.

Тым не менш і па другім накірунку ў краіне вядуцца пошукі пашане работ. Гэта пашане работ, навуковы семінар "Сонечная энергетыка: практычны і рэальнасць", які дзямі абдысць у Мінскім міжнародным адукацыйным цэнтры. Многія дэкладчыкі расказалі аб канкрэтных і эфектыўных распрацоўках. Шкаваць выклікалі павеладленні аб прыняццях праскавання будынкаў так званай "сонечнай архітэктуры", пра вопыт стварэння ў Беларусі геліаэлектрычных устаноў і аб канцэпцыі развіцця геліаэнагравальных сістэм.

Словам, жыццё біраз сваб, і адукаваныя ўсе новыя шляхі выкарыстання сонечнай энергіі. Шкада, што многія чыноўнікі і навушчыца зачынілі толькі на атамнай энергетыцы.

Тым не менш і па другім накірунку ў краіне вядуцца пошукі пашане работ. Гэта пашане работ, навуковы семінар "Сонечная энергетыка: практычны і рэальнасць", які дзямі абдысць у Мінскім міжнародным адукацыйным цэнтры. Многія дэкладчыкі расказалі аб канкрэтных і эфектыўных распрацоўках. Шкаваць выклікалі павеладленні аб прыняццях праскавання будынкаў так званай "сонечнай архітэктуры", пра вопыт стварэння ў Беларусі геліаэлектрычных устаноў і аб канцэпцыі развіцця геліаэнагравальных сістэм.

Словам, жыццё біраз сваб, і адукаваныя ўсе новыя шляхі выкарыстання сонечнай энергіі. Шкада, што многія чыноўнікі і навушчыца зачынілі толькі на атамнай энергетыцы.

Тым не менш і па другім накірунку ў краіне вядуцца пошукі пашане работ. Гэта пашане работ, навуковы семінар "Сонечная энергетыка: практычны і рэальнасць", які дзямі абдысць у Мінскім міжнародным адукацыйным цэнтры. Многія дэкладчыкі расказалі аб канкрэтных і эфектыўных распрацоўках. Шкаваць выклікалі павеладленні аб прыняццях праскавання будынкаў так званай "сонечнай архітэктуры", пра вопыт стварэння ў Беларусі геліаэлектрычных устаноў і аб канцэпцыі развіцця геліаэнагравальных сістэм.

Словам, жыццё біраз сваб, і адукаваныя ўсе новыя шляхі выкарыстання сонечнай энергіі. Шкада, што многія чыноўнікі і навушчыца зачынілі толькі на атамнай энергетыцы.

Тым не менш і па другім накірунку ў краіне вядуцца пошукі пашане работ. Гэта пашане работ, навуковы семінар "Сонечная энергетыка: практычны і рэальнасць", які дзямі абдысць у Мінскім міжнародным адукацыйным цэнтры. Многія дэкладчыкі расказалі аб канкрэтных і эфектыўных распрацоўках. Шкаваць выклікалі павеладленні аб прыняццях праскавання будынкаў так званай "сонечнай архітэктуры", пра вопыт стварэння ў Беларусі геліаэлектрычных устаноў і аб канцэпцыі развіцця геліаэнагравальных сістэм.

Словам, жыццё біраз сваб, і адукаваныя ўсе новыя шляхі выкарыстання сонечнай энергіі. Шкада, што многія чыноўнікі і навушчыца зачынілі толькі на атамнай энергетыцы.

Тым не менш і па другім накірунку ў краіне вядуцца пошукі пашане работ. Гэта пашане работ, навуковы семінар "Сонечная энергетыка: практычны і рэальнасць", які дзямі абдысць у Мінскім міжнародным адукацыйным цэнтры. Многія дэкладчыкі расказалі аб канкрэтных і эфектыўных распрацоўках. Шкаваць выклікалі павеладленні аб прыняццях праскавання будынкаў так званай "сонечнай архітэктуры", пра вопыт стварэння ў Беларусі геліаэлектрычных устаноў і аб канцэпцыі развіцця геліаэнагравальных сістэм.

Словам, жыццё біраз сваб, і адукаваныя ўсе новыя шляхі выкарыстання сонечнай энергіі. Шкада, што многія чыноўнікі і навушчыца зачынілі толькі на атамнай энергетыцы.

Тым не менш і па другім накірунку ў краіне вядуцца пошукі пашане работ. Гэта пашане работ, навуковы семінар "Сонечная энергетыка: практычны і рэальнасць", які дзямі абдысць у Мінскім міжнародным адукацыйным цэнтры. Многія дэкладчыкі расказалі аб канкрэтных і эфектыўных распрацоўках. Шкаваць выклікалі павеладленні аб прыняццях праскавання будынкаў так званай "сонечнай архітэктуры", пра вопыт стварэння ў Беларусі геліаэлектрычных устаноў і аб канцэпцыі развіцця геліаэнагравальных сістэм.

Словам, жыццё біраз сваб, і адукаваныя ўсе новыя шляхі выкарыстання сонечнай энергіі. Шкада, што многія чыноўнікі і навушчыца зачынілі толькі на атамнай энергетыцы.

Тым не менш і па другім накірунку ў краіне вядуцца пошукі пашане работ. Гэта пашане работ, навуковы семінар "Сонечная энергетыка: практычны і рэальнасць", які дзямі абдысць у Мінскім міжнародным адукацыйным цэнтры. Многія дэкладчыкі расказалі аб канкрэтных і эфектыўных распрацоўках. Шкаваць выклікалі павеладленні аб прыняццях праскавання будынкаў так званай "сонечнай архітэктуры", пра вопыт стварэння ў Беларусі геліаэлектрычных устаноў і аб канцэпцыі развіцця геліаэнагравальных сістэм.

Словам, жыццё біраз сваб, і адукаваныя ўсе новыя шляхі выкарыстання сонечнай энергіі. Шкада, што многія чыноўнікі і навушчыца зачынілі толькі на атамнай энергетыцы.

Тым не менш і па другім накірунку ў краіне вядуцца пошукі пашане работ. Гэта пашане работ, навуковы семінар "Сонечная энергетыка: практычны і рэальнасць", які дзямі абдысць у Мінскім міжнародным адукацыйным цэнтры. Многія дэкладчыкі расказалі аб канкрэтных і эфектыўных распрацоўках. Шкаваць выклікалі павеладленні аб прыняццях праскавання будынкаў так званай "сонечнай архітэктуры", пра вопыт стварэння ў Беларусі геліаэлектрычных устаноў і аб канцэпцыі развіцця геліаэнагравальных сістэм.

Словам, жыццё біраз сваб, і адукаваныя ўсе новыя шляхі выкарыстання сонечнай энергіі. Шкада, што многія чыноўнікі і навушчыца зачынілі толькі на атамнай энергетыцы.

Тым не менш і па другім накірунку ў краіне вядуцца пошукі пашане работ. Гэта пашане работ, навуковы семінар "Сонечная энергетыка: практычны і рэальнасць", які дзямі абдысць у Мінскім міжнародным адукацыйным цэнтры. Многія дэкладчыкі расказалі аб канкрэтных і эфектыўных распрацоўках. Шкаваць выклікалі павеладленні аб прыняццях праскавання будынкаў так званай "сонечнай архітэктуры", пра вопыт стварэння ў Беларусі геліаэлектрычных устаноў і аб канцэпцыі развіцця геліаэнагравальных сістэм.

Словам, жыццё біраз сваб, і адукаваныя ўсе новыя шляхі выкарыстання сонечнай энергіі. Шкада, што многія чыноўнікі і навушчыца зачынілі толькі на атамнай энергетыцы.

Тым не менш і па другім накірунку ў краіне вядуцца пошукі пашане работ. Гэта пашане работ, навуковы семінар "Сонечная энергетыка: практычны і рэальнасць", які дзямі абдысць у Мінскім міжнародным адукацыйным цэнтры. Многія дэкладчыкі расказалі аб канкрэтных і эфектыўных распрацоўках. Шкаваць выклікалі павеладленні аб прыняццях праскавання будынкаў так званай "сонечнай архітэктуры", пра вопыт стварэння ў Беларусі геліаэлектрычных устаноў і аб канцэпцыі развіцця геліаэнагравальных сістэм.

Словам, жыццё біраз сваб, і адукаваныя ўсе новыя шляхі выкарыстання сонечнай энергіі. Шкада, што многія чыноўнікі і навушчыца зачынілі толькі на атамнай энергетыцы.

Тым не

Стихотворный пересказ Библии для детей

Всемирный потоп.

ВЕЛИКИЙ ПОТОП

...И жили люди на планете,
Но не было добра на свете —
Между собою враждовали,
Творили зло и убивали.

И тех, кто свято верил в Бога,
Осталось на земле немного.
Одним из них был старый Ной.
Господь сказал ему: "Построй

Из дерева большой ковчег,
Пройти же сможешь человек,
На нем спасешься ты и беда,
Я землю утоплю в воде.

Наказан будет род людской
За все грехи, зло и разбой".
Труды людские предстояли,
Три сына Ною помогали.

Исполнить Господа завет:
Сим, Хам и Иафет.
Из бревен досок напилели,
Сшили долго, просмолили.

Так подобрав материал,
Чтобы ковчег друг тех не дал.
Ковчег, малыш, или ладья —
Большая лодка для жилья,

Где могут люди, птицы, звери,

Войдя в большие сбоку двери,
Внутри уютно разместиться.
И в плавании тотчас пуститься.

Сто двадцать лет работал Ной,
Чтобы ковчег построить Ной.
Смеялись люди с их трудами,
Не веря, что придет беда...

Бог, видя, что готов ковчег,
Велел, чтоб восемь человек,
Три сына взяли жен с собой,

По паре всех зверей и птиц:
Львов, бегемотов и лисиц,
Ворон, орлов и голубей,
Слонов, жирафов и ежей...

Когда все на ковчег вошло,
Вдруг сильный дождь пошел,
Невиданный доселе срок —

Без перерыва сорок дней.
Себя спасая и детей,
Взбирались люди все на крыши.
А уровень воды все выше,

Скрывались под водой селенья,
Животным не было спасенья,
В глубинах яростной пучины
Исчезли горные вершины.

Поглибля живность на земле,
Лишь Ной с семьей в ковчеге —
В ковчеге — от беда спаслись
И славить Бога принялись.

БОГ И НОЙ

Немало долгих дней, ночей
Проплыл ковчег среди морей.
Обильный ливень перестал,
И Ной с семьей теперь мечтал

Увидеть землю, к ней пристать,
Но суши было не видать.
В большом верхнем окне,
И было то окно одно —

В него лишь небо разглядесть,
Да птице волюй улететь.
Недолго думал Ной и вот
Пускает ворона в полет.

Коль есть заветная земля
Вблизи ковчега-корабля,
Там ворон сможет отдохнуть,
Ужжет людям к суше путь.

Но ворон возвратился вскоре,
Не обнаружив суши в море.
И сколько б Ной ни посылал,
Обратно ворон прилетал.

Так понял Ной — вода не спала,
Вершины гор не обнажились.
Но снова землю Ной искал,
И голубя в полет послал.

Но возвратился голубок,
Не обнаружив островок.
Спустился с земли Ной повторил
И снова голубя пустил.

С волнением люди птицу ждали,
Глаза в окно глядеть устали.
И долгожданный миг настал:
Вернувшись, голубок держал

Листок оливы в клюве цепком,
Застав людей в желание крепком
Быстрее землю отыскать,
Где голубь смог листок сорвать.

Томительных семь дней прошли,
И снова в сторону земли
С ковчега голубь улетел,
Где-то на суше присмотрел

И на ковчег не возвратился,
И потому Ной убедился,
Что Бог людей к земле направил,
И вскоре к ней ковчег направил.

Велел Господь, чтоб люди, звери
Открыли на ковчеге двери,
Сшли на сушу и зажили,
Детей и Господа побибли.

И первым делом старый Ной
Построил жертвенник большой
И нескольких зверей поджег,
И принял жертву Ной Бог.

А в знак любви и всепрощенья
Послал Бог яркое виденье:
Большая, пестрая дуга
С небес спустилась на луга.

Была то радуга, малыш,
Когда своей глади ты устремил
На дождевые облака,
И светил солнышко слегка.

То радугу увидишь ты,
Как символ Божьей доброты,
В ней ярких семь цветов, мой друг,
Прекрасный чертл полукруг.

(Продолжение будет. Начало в №8/134, 136.)

Дзяржкамітэт пагранічнай Беларусі ўдакладняе інфармацыю аб злачынстве, якое ўчыніў старшы сержант кантрактнай службы Лідскага пагранічнага атрада

Дзяржаўны камітэт пагранічнай войскаў Беларусі выступіў з удакладненнем прайшоўшай у шэрагу беларускіх СМІ інфармацыі аб злачынстве, якое было ўчынена старшым сержантам кантрактнай службы Лідскага пагранічнага атрада.

Размова ішла аб тым, што Гродзенская мігранцыйная асяродная пракуратура ўзбудзіла крымінальную справу ў дачыненні да камандзіра разведвальна-пошукай групы Лідскага пагранічнага атрада, які знаходзіўся пры выкананні абавязкаў абавязковай самаахоўнага паўнамоцтва часты і накіраваў у вёску Жыміслава Іўеўскага раёна Гродзенскай вобласці. Пасля распаўсюду спіртных напояў з мясцовымі жыхарамі ён лубіў атэмаць АК-74, даваў магазіны з патронамі і свае дакументы. Паводле звестак Беларускай ваеннай пракуратуры, усё ўзбуджанае было зноўлена супраўніжнікамі Гродзенскай мігранцыйнай ваеннай пракуратуры менш чым праз суткі пасля звароту.

Прызначыў "бясспрэчна ганабны і абуральны тое, што чалавек, які знаходзіўся на службе, пазбавіўся па ўласнай волі аўтамата" (дарчы, не АК-74, а АК-74), Дзяржкамітэт пагранічнай войскаў у той жа час палічыў за неабходнае ўказа на некаторыя недакладнасці, дапушчаныя ў прайшоўшым паведамленні. Так, згодна з інфармацыяй прэс-цэнтра пагранічнага ведамства Беларусі, старшы сержант кантрактнай службы не губіў да магазіны з 50 патронамі, яны пастаянна знаходзіліся пры ім. Акцыя тата, папярэдні ў прэс-цэнтры, "абраб была зноўлена дзякуючы ў першую чаргу комплексу захадаў, падтрыманых самімі пагранічнікамі". Выходзіла дапамогу ў гэтым ім аказалі мясцовыя жыхары.

Алег САКАЛОЎ, БелТАПАН.

Піць ваду з-пад крана — такую раскошу не кожны можа сабе дазволіць

Больш як палавіна разведаных у Беларусі падземных крыніц выданы на 34 прыватных крыніц. Аднак найбольш востра праблема з якасцю вады ў шахтных калодзежах. Напрыклад, ступень іх забруджвання бактэрыямі кішчан палачкі дасягае 100 адзінак гранічна дапушчальнай канцэнтрацыі. Пры гэтым летняя спека і вылікі луні прывялі да таго, што ў многіх рэгіёнах рэспублікі вада ў калодзежах стала проста не прыгоднай для ўжывання.

Уладзіслаў ПІЛАТУН.

Па Брэстчыне зноў прайшла стыхія...

У нядзелю 2 жніўня з 18 да 21 гадзіны па некаторых раёнах Брэстскай вобласці з захаду на ўсход пранёсся ураганны вецер са шквальных дажджом і градам. Як паведаміў начальнік штаба грамадзянскай абароны вобласці Уладзіслаў Басмарты, сіла ветру ў асобных месцах перавышала 25 метраў у секунду.

Найбольш пацярпелі ад стыхіі Пружанскі, Баранавіцкі, Івацэвіцкі, Ганьчавіцкі, Лунінецкі і некаторыя іншыя раёны.

Паводле самай першай і папярэдняй перададзенай з месцаў інфармацыі, ураганнае пашкоджанні 75 дамоў, выкоўцаў і звыш двух дзясяткаў вытворчых будынкаў, у тым ліку тры збожжа-склады, некалькі зернесушыльных комплексаў, фермы, некаторыя лініі электраперадач і сувязі. Даждажам і градам паддалася і пасевы (аб'ём пашкоджанняў на палях уладкаванняў). Акрамя таго, у некаторых населеных населеных Пружанскай і Івацэвіцкага раёнаў, ёсць даволі значныя дэстацыі.

На жаль, у выніку разбурэння даху ў вёсцы Хадакі Івацэвіцкага раёна сур'ёзна пацярпелі 44-гадовыя рабочы дэспілітатна іхца, у якога мелі вывазі выкрыты пералом пазваночніка.

Іван КУКСА.

Рыцарскія даспехі беларускіх спартсменаў

Прыемы спортыўнага падліс амагавым спортам Беларусі "рыцар павінаў" Андрэй Смірноў. На праведзеным у мексіканскай сталіцы чэмпіянаце свету па сучасным плавчарні ён не толькі дэманстравалі менавіта праймаў, але і тым больш выжыў яе пазначыў, які аказаўся ў выніку вышэйшым, чым у палікаў, шведскіх, мексіканцаў і амерыканцаў.

На жаль, нашы жанчыны, якія паспяховы пераадолелі паводнаў, у лід прыгараў не трапілі.

Вячаслаў ДУТАЎ, БелТА.

Служба "01" інфармуе

За апошні тыдзень лічэна ў рэспубліцы было зарэгістравана 245 пажаў, у адным з якіх запінуўся чалавек.

Паводле інфармацыі, атрыманай БелТА ў Галоўным упраўленні ваенна-пагранічнай пажарнай службы МУС, агнём знішчаны і пашкоджаны 147 пабудоваў, 22 адзіны тэхнікі, 129 тон грубых кармоў, 8 талоў жыўлы.

Агульны матэрыяльны ўрон склаў 2 мільярд 154 мільёны рублёў.

БелТА.

Среда, 5 августа

- БТ**
07.00 Добroe утро, Беларусь!
08.00, 13.00, 15.00, 18.00, 20.20 Новості.
08.15 "Сегодня с вами...". Директор детского дома №2 Минска Валентина Зеневич.
08.55 Потребительская корзина. Социально-экономическая программа.
09.10 "Антенна".
09.50 "Настроень".
10.00 Многоголосные. Народы Беларуси: история, культура, быт.
10.30 Сериал "Клан".
11.30 Видеом-невидимко.
12.30 "А музыка звучит...". Песни Игоря Лявчука.
13.10 Мультифильм "Панда и волшебная змея" (США).
14.25 "Интерпретация — версисти". "Огненный поток". Телеочерск.
15.10 Видеокор французского языка.
15.35 Мультифильм "Д'Артаньян и три пса" (США). 6-й э.
16.00 "Девочка и океан" (Австралия).
16.25 "По улицам слона водили...". Дрессировщик Такис Корнилова и Алексей Демьянов.
17.05 "Мозг — любовь моя". Телеочерск.
17.30 Судьба моя и надежда. Социально-реабилитационная программа.
18.20 Сериал "Клан".

Среда, 5 августа

- 19.20 "Сегодня с вами...". Главный архитектор проектов государственного предприятия "Институт Минскпроект" Нелли Темнова.
19.55 Королевская охота.
20.40 Колыбельная.
21.00 Панаорама.
21.55 "Смеяться — не грех". Развлекательная программа "Киностружка".
22.15 Х/ф "Благие намерения" (Великобритания). 3-я с.
22.30 "10 клуб горбушка — и ты поплывешь". Творческий вечер композитора Олега Иванова.
00.35 Темная комната. "Достоверно".
- ОРТ**
08.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.05 Новості.
08.15 Сериал "Роксолана — пленница султана".
09.00 "Тема".
09.45 Баскетбол. Чемпионат мира. Мужчины.
11.15 Программа "Вместе".
14.20 Мультифильм "Тин-Тин идет по следам".
14.45 "Классная компания".
15.15 30 секунд юности.
15.40 Сериал "Лето наших надежд".
16.10 "До шестидесяти и старше".
16.30 "Вокруг света".
17.20 Сериал "Роксолана — пленница султана".

У самого Черного моря...

Недорогой отдых в Крыму и Болгарии от агентства "Ритм". Крым, как место отдыха, полюбился многим, имевшее всех других курортов. Поэтому известная туристическая фирма "Ритм", наряду с отдыхом в дальних странах, предоставляет вам возможность замечательно провести отпуск в Крыму. В Феодосии, куда вас доставит из Минска автобус, все ожидается рядом с морем: база отдыха "Молочная", где вы будете жить в 2-х, 3-х и 4-х местных номерах, или гостиница "Юг" — в пяти минутах ходьбы (кафе "Залив", где вы будете завтракать, обедать и ужинать на самом берегу, многочисленные кафе, бары, магазины, рынки — тоже на побережье). Развлекательная программа — в Феодосии — все по вашему усмотрению, а в целом — спокойный отдых в непринужденной обстановке — то, что надо, чтобы поехать в Крым всей семьей, причем и цена путевок позволяет. Кроме того, возможен индивидуально организованный отдых в санаториях и пансионатах Феодосии и в Коктебеле. Захотите увидеть Черное море с другой стороны — поедете в Болгарию. Здесь "Ритм" выбрал красивый уголок недалеко от Албены: пыльная зеленая, белая скалы синее море — пейзаж Балчикского залива не оставит равнодушным. От частных коттеджей, где вы разместитесь, до моря рукой подать. Это, кстати, тоже совсем недорогой тур (в стоимость входят проживание, проезд на микроавтобусе, питание, трансфер, входные билеты в музеи, экскурсии, а также возможность пользоваться себе отдохнуть в Болгарии всей семьей. Кроме этого курорта, "Ритм" может предложить и другие варианты, а в офисе фирмы вам поможет определиться в выборе просмотра видео- и фото-материалов. Может быть, с этого и стоит начать — с посещения офиса? Находится он по адресу: Минск, ул. К.Либкевича, 68, к. 122/1-й этаж). Тел. (0172) 286-28-27, 286-25-66, 286-28-26. P.S. А еще "Ритм" предлагает вам отдых на Навочи, в Одесской обл. В Греции, Испании, Турции, на Кипре.

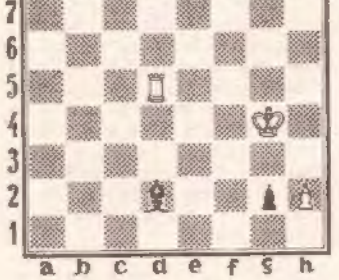
Лит. №274 от 25.10.1996 - 25.10.1998. МСНТ.

Народная Воля

5 ЖНІЎЯ 1998 г.

ШАХМАТЫ

Из шахматной классики

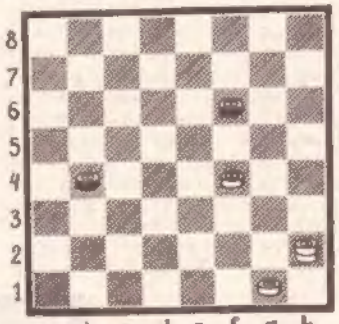

А.Троицкий
Белые: Крg4, Лd5, п. h2 (3).
Черные: Крf8, Cd2, п. g2 (3).
Ничья.
Приводим этот выдающийся русский мастера шахматной композиции Александра Троицкого. Этой идее посвящен первый чемпион мира по шахматам Вильгельм Стейнниц и показан последнему во время петербургского четвертого матча-турнира 1895—1896 года, в котором выступали Э.Ласкер, В.Стейнниц, Г.Пильсбери и М.Чигорин.

Контрольные позиции

Любителям шахмат предлагается для решения две окончания — этюды-близнецы — перед конкурсом на лучшее решение шахматных композиций, начинающихся в следующем шахматном выпуске. Конкурс посвящается юбилею "Народной воли" — 500-му номеру.

Там же будут опубликованы условия и его конкурсные позиции, каждая из которых будет каким-то образом причастна к юбилею. А пока:

Белые: дамка h2, простые f4, g1 (3).
Черные: простые b4, f6 (2).
Этюд этюд принадлежит "перу" Александра Ивановича Шошина (1878—1906), основоположнику художественной

Курган бессмертных

А ля курган таежй славы
Сталей ископаемых трав...
Над травами жуячи выки.
Насып зямлі, твой лёс такі...

Застыла памяць на граніце,
А час таёй ім не вышлі.
Тут, на кургане таежй славы,
Шукаць вятры, шалючы траву.

Найшодка, галаву схілі
І паклікалі да зямлі
Кургану бессмертных
Мішэвіча Адама,
Зямлі — якую ён любіў
Самодадна.

Анатоль НОВІКАЎ.
Навагрудскі раён.

Фатальное застолле

Мужчына ў гадах, з сізівной на галаве і ордэнамі на плячы, дэдаў са мною ў кулэ цягніка па-дарожнаму шыра — мусіць, раніў аб набалелага ў немаладым узросце доўга не жываюць.

У 60-я гады ён, другі сакратар сельскага райкома партыі адной з расійскіх абласцей, трапіў на паліцыю па памершым сябру дзяцінства, бацька якога запрасіў і святара мясцовай царквы, ён шліхав у доме неабходна. І траба ж было яму партыйнаму чыноўніку, сесці за сталом побач з тым святаром! Нехта "наступаву" на яго ў абкам партыі. Прыехаў адтуль правяраючы — факт застольнага сусветства пацвердзіўся. А як на зло ў тым гады па ўсёй краіне кацілася чарговая хваля вяржычатага асізму з закрывшым і знішчэннем яшчэ аднаго ад патрому 20—30-х гадоў храмаў. Выклікалі "вінаватага" на бюро абкома партыі, аб'явілі суровую вымову з за-

ШАХМАТЫ

Вишванатан Ананд — обладатель "Оскара"

Обладателем традиционного приза лучшего шахматисту года за успехи в 1997 году стал индийский гроссмейстер Вишванатан Ананд. В опросе, проведенном журналом "64-Шахматное обозрение" приняло участие 300 специалистов-гроссмейстеров и мастеров, шахматных журналистов из разных стран. Наибольшее количество баллов — 3407 — получил В.Ананд, опередивший на 163 балла чемпиона мира Гарри Каспарова, который был вынужден довольствоваться вторым местом. Правда, по другому показателю Каспаров был впереди — на первое место его поставили 135 экспертов, Ананда — 132. Третьим был российский гроссмейстер Владимир Крамник —

Два победителя

В турнире по быстрым шахматам, посвященном международному Дню шахмат, который состоялся в Минске, в Национальном центре шахмат и шашек, участвовало 67 спортсменов. На финише два участника — кандидаты в мастера Алексей Дейко и Геннадий Либов с одинаковым результатом по 7,5 очкам из 9 возможных — разделили 1—2 места. Соревнования проходили по швейцарской системе в 9 туров. На обдумывание ходов каждому участнику отводилось по 15 минут на партию.

ШАШКИ

школы в композиции, талантливого практику и призера первых Всероссийских шашечных турниров. Впервые предлагаемое выше окончание опубликовано в 1903 году в "Шахматном листке", который издавался в Петербурге. Если в первоначальной позиции черную простую "b4" поставить на поле "c3", то получится второй этюд-близнец.

В обоих окончаниях белые при своей очереди хода должны выиграть.

Из творчества читателя

Кандидат в мастера спорта из Могилева Дмитрий Камчицкий сообщает, что, работая на местном заводе "Техноприбор" вместе с мастером спорта Арнольдом Фурным, часто встречается с ним за шахматной доской на различных внутривзводских соревнованиях.

Фрагмент из одного междоусобного поединка он предлагает вниманию любителей шашек.

Белые (Камчицкий): простые a1, a5, e1, e1, f5 (5).
Черные (Фурный): простые b4, b8, c3, d4, d6, f6 (6).
Далее в партии было: 1. f6-e7 d6-e5? (Незаметно на первый взгляд ошибка, к выигрышу черных вела неожиданная жертва

Быль

двух шашек 1. ...d4-e3!! 2. e7-a3 d8-c7. И, как нетрудно убедиться, несмотря на лишнюю шашку, спасения у белых нет.) 2. a5-b6! (Неожиданная комбинация белых) 2. ...f8-b6 3. a1-b2! c5-a7 (Направленная боя со стороны черных не меняют замыслы белых) 4. e1-d2 c3-a1 или 4. ...c3-e1 5. b2(d2)-c3 d4-b2 6. c1-e7, и ничья для белых обеспечена.

Нам пишут

В Слониме прошел десятый по счету традиционный республиканский шашечный турнир "Гринад-98". И в то же время он был четвертым, который отмечал годовщину безвременной смерти сильнейшего шашкиста Слонимщины Николая Якуты. Именно он стоял у истоков организации этого турнира, был его активным вдохновителем и организатором.

Восемнадцать участников, среди которых тринадцать мастеров спорта, вели спор за награды на короткой дистанции в семь туров по швейцарской системе.

В итоге тройку призеров составили соответственно мастера спорта Юрий Файнберг, Вячеслав Полинский (оба из Минска) и витебчанин Дмитрий Масайло. У всех по 9 очков из 14.

Среди женщин сильнейшей стала мастер спорта из Витебска Марина Печень.

Борис АГАШИН, мастер спорта.

Михаил ТЫЧЫНА.

Купон для частных объявлений

Заказ на размещение рекламного объявления в газете "Народная воля"

Ф.И.О. заказчика _____ тел. _____
проживающего _____

Прошу опубликовать в газете "Народная воля" мое рекламное объявление под рубрикой _____

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

Квитанция об оплате прилагается.

(Дата) _____ (Подпись) _____

За допущенные по вине заказчика ошибки редакция ответственности не несет.

Примечание. За редакцией сохраняется право литературного и технического редактирования объявлений.

Стоимость одной газетной строки (30 знаков) 15 000 рублей. Оплата производится почтовым переводом на расчетный счет редакции газеты (см. ниже) или непосредственно через бухгалтерию "Народной воли".

Адрес редакции: г. Минск, ул. Энгельса, 34а. Р/с 30122101135 в МинскеКомплексБанке, код 734. Телефоны/факсы: 229-29-04, 229-29-06.

Адрес редакции:

220030, Минск, вул.Энгельса, 34а.
Прымная: (017) 229-28-71.
Тэл./факс рэкламнага аддзела: 229-29-04.

Індэкс 63222.

Заснавальнік і галоўны рэдактар Іосіф СЯРЭДЗІЧ

У сувязі з адсутнасцю магчымасці рэдакцыянага матэрыялу не рэдакую і не вяртае, права ўступлення ў перапіску падкадае сабой. За інфармацыя, размешчаную ў рэкламных аб'явах, рэдакцыя адказнасці не нясе.

Рэдакцыйнае паседжанне №246. Нумар газеты надрукаваны з дыяпазітаў у РП "Мэдыа". Адрес: г. Минск, вул. В. Харужай, 13. Падпісаны ў друку ў 21.00. Фармат А-2. Тыраж: суботні — 61 050, у астатнія дні — 55 000 экз. Заказ № 925